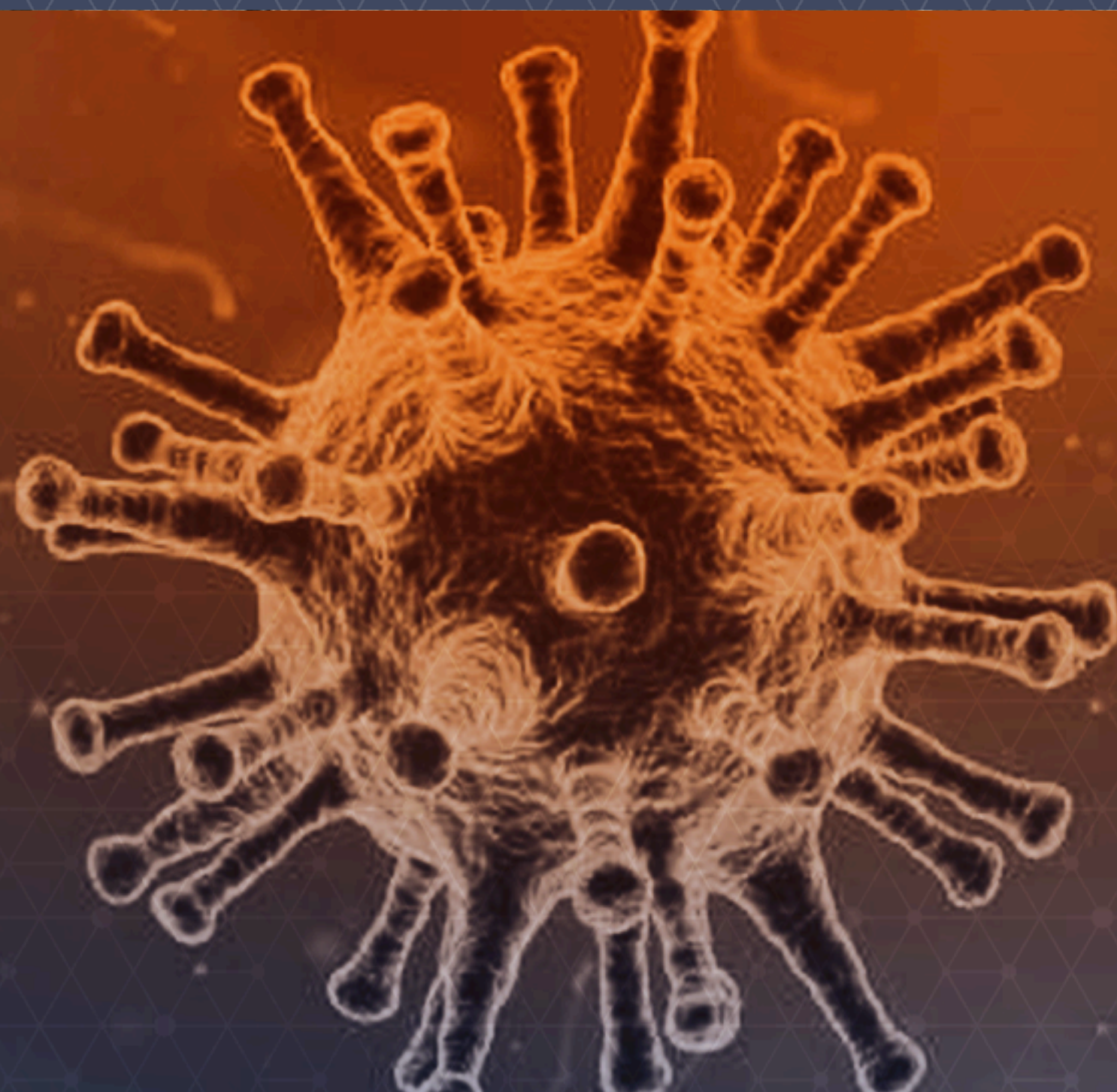

14 maart 2020
Auteur: Petra Klapwijk

Onderzoek: Houden we ons aan de corona adviezen?

Samenvatting

Veel jongeren gaan gewoon uit ondanks corona adviezen

Minder sociale contacten, meer thuiswerken en de kinderen gewoon naar school. Houden we ons aan de nieuwe corona-adviezen van het kabinet? EenVandaag vroeg het aan 21.000 mensen. Lang niet iedereen volgt ze op.

Of mensen hun sociale activiteiten beperken om verspreiding van het virus af te remmen, verschilt per leeftijdsgroep. Driekwart van de ondervraagden boven de 35 jaar (73 procent) gaat er dit weekend niet op uit. Een kwart (25 procent) doet dit wel. Verjaardagsfeestjes worden het meest bezocht (9 procent).

Vier van de tien jongeren gaan dit weekend gewoon uit

Corona of geen corona, veel jongere deelnemers (tot 35 jaar) hebben geen zin om hun sociale contacten te beperken. Iets meer dan de helft (57 procent) gaat dit weekend niet uit, maar 41 procent doet dit wel.

Vooraf verjaardagsfeestjes slaan ze liever niet over: 18 procent gaat hier gewoon naartoe. Nog eens 16 procent gaat uit eten. Het café is minder populair, 6 procent van de jongeren gaat daar dit weekend wat drinken.

Kwart ouders wil kinderen thuis houden als scholen open blijven

Terwijl in andere landen veel scholen dicht gaan kiest de Nederlandse regering ervoor om ze open te houden. Dit veroorzaakt veel onrust bij de ouders. Een kwart van de ondervraagde ouders met een kind op de basisschool wil zijn kind(eren) vanaf maandag thuis houden (26 procent).

Nog eens een kwart (23 procent) twijfelt hierover. Bij ouders met een kind op de middelbare school is dat respectievelijk 20 procent en 26 procent.

Eenderde gaat niet thuis werken

Het kabinet roept werkenden op om zoveel mogelijk thuis te werken. Van de deelnemers met een baan waarbij dat mogelijk is gaat tweederde (64 procent) dit altijd of zoveel mogelijk doen.

Maar een derde (30 procent) is dit slechts af en toe of helemaal niet van plan. Sommigen mogen dat niet van hun werkgever, anderen krijgen helemaal geen richtlijn vanuit hun werk.

Ouderen en kwetsbaren volgen adviezen op

De meeste 65-plussers en mensen met een kwetsbare gezondheid zijn wel van plan om het advies op te volgen om sociale contacten te vermijden (80 procent). Ook is 69 procent van plan om vrijwel niet meer met het openbaar vervoer te gaan.

Keerzijde is wel dat ze sociaal geïsoleerder dreigen te raken. De helft (49 procent) verwacht de komende twee weken een stuk minder bezoek op de koffie.

Mantelzorg in de knel

Aan het onderzoek deden 4000 mensen mee die mantelzorg geven aan een naaste. Een kwart (23 procent) verwacht hier de komende weken minder tijd aan te besteden. Zij worstelen met een duivels dilemma, want ze willen wel graag zorg geven, maar zijn tegelijk ook bang om hun oudere en kwetsbare naasten te besmetten. Want dat is juist de groep voor wie het oplopen van het virus grote gevolgen kan hebben.

Een deel van de mensen die mantelzorg ontvangen verwachten andersom de komende tijd minder zorg te krijgen (15 procent). Acht van de tien (79 procent) van hen maken zich zorgen over de gevolgen van de coronacrisis. "Straks moeten ziekenhuizen misschien keuzes gaan maken. Ik ben 76. Wat gebeurt er dan met mij en mijn man?", zo vraagt een oudere mevrouw zich af.

Vragenlijst en uitslagen

Vertrouwen in premier Rutte

In hoeverre maak je je zorgen over de uitbraak van het coronavirus in Nederland?

Veel zorgen: 16%
Redelijk veel zorgen: 45%
Niet zoveel zorgen: 33%
Helemaal geen zorgen: 5%
Weet niet / geen mening: 1%

Hoeveel vertrouwen heb jij erin dat Mark Rutte zijn werk als premier goed doet?

Veel vertrouwen: 13%
Redelijk veel vertrouwen: 41%
Niet zo veel vertrouwen: 23%
Helemaal geen vertrouwen: 19%
Weet niet / geen mening: 4%

Vind je dat de overheid op dit moment voldoende of onvoldoende maatregelen neemt om verdere verspreiding van het coronavirus in Nederland te voorkomen?

Voldoende: 48%
Onvoldoende: 44%
Weet niet / geen mening: 9%

Kiezers

Vertrouwen in aanpak overheid van bijna alle kiezers

Hoeveel vertrouwen heb je in de manier waarop de overheid omgaat met de uitbraak van het coronavirus?

Met 'overheid' bedoelen wij de betrokken organisaties. Denk aan het RIVM, de GGD of het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Veel vertrouwen: 11%
Redelijk veel vertrouwen: 50%
Niet zo veel vertrouwen: 28%
Helemaal geen vertrouwen: 10%
Weet niet / geen mening: 1%

	(Redelijk) veel vertrouwen	Weinig tot geen vertrouwen
12 februari	69%	26%
25 februari	57%	38%
2 maart	62%	34%
10 maart	58%	37%
14 maart	61%	38%

Uitsplitsing vertrouwen in aanpak overheid naar politieke voorkeur nu; kiezers die zeggen dat ze nu op deze partijen zouden stemmen:

VVD 95%
D66 84%
CDA 80%
CU 75%
PvdA 78%
GL 76%
50PLUS 58%
SP 46%
Forum 35%
PVV 23%

Scholen en horeca

Scholen sluiten maar mét opvang

Scholen

Het kabinet kiest ervoor om basis- en middelbare scholen in Nederland niet te sluiten. Volgens premier Rutte zijn kinderen minder vatbaar en hebben zij minder internationaal contact. Een andere reden om scholen niet te sluiten is dat ouders bij een sluiting noodgedwongen thuis zouden moeten blijven. Hierop is kritiek uit de Tweede Kamer, omdat andere landen de scholen wel sluiten en er zorgen zijn over de gezondheidsrisico's voor leraren en leerlingen.

In veel Europese landen worden scholen gesloten. Soms bieden ze wel opvang voor kinderen van ouders die in sectoren werken die belangrijk zijn bij de aanpak van het coronavirus, zoals de gezondheidszorg of de politie.

Met welke uitspraak ben je het het meest eens:

'De scholen moeten gewoon open blijven.' :28%

'Alle scholen in Nederland moeten vanaf aanstaande maandag helemaal gesloten worden.': 15%

'Alle scholen in Nederland moeten vanaf aanstaande maandag gesloten worden, maar ze moeten wel opvang bieden voor ouders die in sectoren werken die belangrijk zijn voor de aanpak van het coronavirus.': 49%

Weet niet: 8%

Horeca

In landen als België en Italië zijn alle winkels en horeca gesloten, op supermarkten en apotheken na. Ook in Nederland merkt de horeca dat het aantal bezoekers flink afneemt en is er discussie of die moet sluiten of juist openblijven.

Wat moet er volgens jou nu met de horeca in Nederland gebeuren?

Open houden: 45%

Sluiten: 40%

Weet niet / geen mening: 15%

Ouders

Veel ouders willen kinderen thuis houden

De volgende vragen zijn beantwoord door ouders met kind(eren) op de basisschool of de middelbare school.

Ouders basisschool N= 1054

Ouders middelbare N= 1085

Als de scholen maandag gewoon open blijven: laat je je kind(eren) dan naar school gaan of kies je er zelf voor om ze thuis te houden?

Ouders basisschool: 26% houdt kinderen thuis, 23 % weet het nog niet, 53% naar school, 53% laat ze dan wel naar school gaan

Ouders middelbare school: 20% houdt kinderen thuis, 26 % weet het nog niet, 52% laat ze dan wel naar school gaan

Stel dat de scholen vanaf maandag dicht gaan tot eind maart. Heb jij dan problemen met de opvang van je kind(eren)?

Ouders basisschool: 25% heeft dan een probleem.

Ouders middelbare school: 8% heeft dan een probleem.

Adviezen

Volg je adviezen op?

Adviezen kabinet

Het kabinet heeft donderdag en vrijdag nieuwe stappen aangekondigd om de verdere verspreiding van het coronavirus tegen te gaan. Deze blijven van kracht tot en met 31 maart. We willen nu van een aantal adviezen weten in hoeverre jij van plan bent om deze adviezen op te volgen.

Advies: Iedereen in Nederland blijft thuis bij klachten: neusverkoudheid, hoesten, keelpijn of koorts. Mijd sociale contacten.

In welke mate volg jij dit advies op?

In alle gevallen: 45%

In de meeste gevallen wel, soms niet: 38%

In de meeste gevallen niet, soms wel: 7%

Ik doe dit helemaal niet: 5%

Weet niet / geen mening / niet van toepassing: 5%

Sociale activiteiten

Evenementen en bijeenkomsten met meer dan 100 personen worden in Nederland afgelast. Musea, theaters, concertzalen en sportclubs gaan dicht. Ook alle wedstrijden in het betaald voetbal worden afgelast.

We zijn benieuwd of jij je sociale activiteiten beperkt of niet. Hiermee bedoelen we niet de contacten met je collega's voor je werk.

Ga jij dit weekend één of meerdere sociale activiteiten ondernemen?

Van alle deelnemers onderneemt 68 procent geen sociale activiteiten meer en gaat 30 procent er nog wel op uit.

-gaat nog wel naar verjaardagsfeest: 11%

-gaat wel uit eten: 10%

-gaat wel naar café: 5%

Sociale contacten

Helpt mijdt contacten

Ga jij in de komende twee weken naar feestjes of bijeenkomsten waar groepen mensen bij elkaar komen?

Nee: 53%

Ja, tot maximaal 10 mensen: 16%

Ja, tot maximaal 25 mensen: 12%

Ja tot maximaal 50 mensen: 5%

Ja, tot maximaal 100 mensen: 3%

Ja, (ook) met meer dan 100 mensen: 3%

Weet niet / geen mening: 7%

De volgende vraag is beantwoord door mensen die de mogelijkheid hebben om thuis te werken.

Advies: Werkenden worden geadviseerd om zoveel mogelijk thuis te werken.

In welke mate volg jij dit advies op tot eind maart?

Ik werk alleen thuis: 35%

Meestal werk ik thuis, soms ga ik naar mijn werk: 29%

Meestal ga ik naar mijn werk, soms werk ik thuis: 17%

Ik ga altijd naar mijn werk: 13%

Weet niet / geen mening / niet van toepassing: 6%

Ouderen en kwetsbaren

Minder bezoek

De volgende vragen zijn beantwoord door 65-plussers en mensen met een kwetsbare gezondheid.

Advies: Ouderen en zwakkeren worden opgeroepen om sociaal contact te mijden.

In welke mate volg jij dit advies op?

In alle gevallen: 30%

In de meeste gevallen wel, soms niet: 50%

In de meeste gevallen niet, soms wel: 9%

Ik doe dit helemaal niet: 8%

Weet niet / geen mening / niet van toepassing: 3%

Advies: Ouderen en zwakkeren wordt geadviseerd niet met het openbaar vervoer te reizen.

In welke mate volg jij dit advies op?

In alle gevallen: 54%

In de meeste gevallen wel, soms niet: 15%

In de meeste gevallen niet, soms wel: 3%

Ik doe dit helemaal niet: 18%

Weet niet / geen mening / niet van toepassing: 10%

We zijn benieuwd of de coronacrisis invloed heeft op de sociale contacten van ouderen en mensen met een kwetsbare gezondheid of niet.

Verwacht je dat je de komende twee weken minder, meer of ongeveer evenveel bezoek krijgt?

Minder bezoek: 49%

Ongeveer evenveel bezoek: 37%

Meer bezoek: 2%

Weet niet / geen mening / niet van toepassing: 12%

Mantelzorg

Minder mantelzorg

Mantelzorg

We willen nu een paar vragen stellen over mantelzorg. Hiermee bedoelen we taken die op vaste basis en gedurende langere tijd uitgevoerd worden voor een naaste die hulp nodig heeft. Het kan gaan om administratie, het huishouden of boodschappen doen, tot en met lichamelijke zorg.

De volgende vraag is beantwoord door mensen die mantelzorg verlenen.

We zijn benieuwd of de coronacrisis invloed heeft op de mantelzorg die je geeft.

Verwacht je dat je de komende twee weken minder, meer of ongeveer evenveel tijd besteedt aan je mantelzorgtaken dan anders?

Minder uren: 23%

Ongeveer evenveel uren: 51%

Meer uren: 11%

Ik stop helemaal met mantelzorg vanwege de coronacrisis: 9%

Weet niet / geen mening / niet van toepassing: 6%

De volgende vraag is beantwoord door mensen die mantelzorg ontvangen.

We zijn benieuwd of de coronacrisis invloed heeft op de mantelzorg die je krijgt.

Verwacht je dat je de komende twee weken minder, meer of ongeveer evenveel uren mantelzorg krijgt dan anders?

Minder uren: 15%

Ongeveer evenveel uren: 65%

Meer uren: 6%

Mijn mantelzorger(s) stoppen helemaal met mantelzorg voor mij vanwege de coronacrisis: 4%

Weet niet / geen mening / niet van toepassing: 10%

EenVandaag Opiniepanel

Over dit onderzoek

Het onderzoek is gehouden op 13 en 14 maart 2020. Aan het onderzoek deden 21.368 leden van het EenVandaag Opiniepanel mee. De resultaten zijn na weging representatief voor zes variabelen, namelijk leeftijd, geslacht, opleiding, burgerlijke staat, spreiding over het land en politieke voorkeur gemeten naar de Tweede Kamerverkiezingen van 2017.

Voor meer informatie kunt u contact opnemen met onderzoeker Petra Klapwijk:
petra.klapwijk@eenvandaag.nl

Over het EenVandaag Opiniepanel

Het EenVandaag Opiniepanel bestaat uit ruim 65.000 mensen. Zij beantwoorden vragenlijsten op basis van een online onderzoek. Panelleden krijgen ongeveer één keer per week een uitnodiging om aan een peiling mee te doen.

